

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ปรับปรุงครั้งที่ 1/256

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ปี พ.ศ. 2561

4. ข้อมูลเบื้องต้น

การพัฒนาประเทศนับแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงลับซับซ้อนมากขึ้นในทุกด้านทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม แม้จะเกิดผลเชิงบวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ

แต่ก็ได้เกิดผลลบในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย ทำให้สังคมชนบทตอนแอลอย่างเป็นสังคมบริโภคนิยม ต้องพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก คุณภาพชีวิตเสื่อมทรามลง รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอเพียง พอกิน พอยใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดต่ำกว่าต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานความมั่นคงพร้อมพัฒนาและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่ายเสริมความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขึ้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2517 อันเป็นจุดเริ่มต้นแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจครั้งสำคัญของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย อุบัติพื้นฐานของทางสายกวาง และความไม่ประมาณ ใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ทรงเห็นว่า แนวทางการพัฒนาที่เน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียวอาจจะเกิดปัญหาได้ จึงทรงเน้นการมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อมีพื้นฐานความมั่นคงพร้อมพัฒนาและปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจให้สูงขึ้น ซึ่งหมายถึง แทนที่จะเน้นการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมนำการพัฒนาประเทศ ควรที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจพื้นฐานก่อน นั่นคือ ทำให้ประชาชนในชนบทส่วนใหญ่พอเพียง พอกินก่อน เป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นการกระจายรายได้ เพื่อสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ก่อนเน้นการพัฒนาในระดับสูงขึ้นไป และทรงเน้นเข้าแนวทางการแก้ไขอีกรอบหลังภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ประเทศอดพ้น สามารถดำเนินอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กรอบสโลแกนวิถีชีวิตและความเปลี่ยนแปลงดังนี้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชาท่านพระราชนำรักษ์และปฏิบัติตนของประชาชนชาวไทยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ เพื่อการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกวาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ทรงมีพระราชดำรัสว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข้มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้แน่นอง ลึกก่อสร้างจะมั่นคงได้ถาวรที่เสาเข้ม

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกวาง และความไม่ประมาณ โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการอุดพั้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

1. ครอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ใช้แนวแนวทางการดำเนินอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดังเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการอุดพั้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา
2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกวาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน
3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

1) ความพอประมาณ หมายถึงความพอตี่ที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เปียดเบียนจนเงา และผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภค ที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2) ความมีเหตุผล หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยห้องความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน

ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านามาพิจารณาให้เข้มข้น ก่อนเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

เศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคเกษตรหรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม การอนุมัติการปรับเปลี่ยนภูมิปัญญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภาคการเกษตร ได้แก่ เกษตรตามแนวพระราชดำริการทฤษฎีใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระราชดำรินี้ ด้วยทรงตระหนักรู้ว่าสิ่งใดในเรานี้เป็นปัจจัยสำคัญในการเพาะปลูก จังหวัดคิดวิธีกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร การจัดการด้านการใช้น้ำกับพื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ปราโมทย์, 2560) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่มีประสบปัญหาภัยธรรมชาติ มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร ให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤต เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียร ความอดทน สติปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

หลักการสำคัญของการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่คือ การบริหารจัดการทรัพยากรโดยเฉพาะดินและน้ำที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง โดยเน้นการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด เหตุที่เรียก “ทฤษฎีใหม่” เป็นเพราะ

1. มีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกร ซึ่งไม่เคยมีครั้งมาก่อน

2. มีการคำนวณโดยหลักวิชาการ เกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะเก็บกักให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสมตลอดปี

3. มีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1

การจัดสรรที่อยู่อาศัยและทำกิน โดยแบ่งพื้นที่ถือครองเฉลี่ยของเกษตรกรไทยคือ 10-15 ไร่ต่อครอบครัว ออกเป็น 4 ส่วน คือแหล่งน้ำ : นาข้าว : พืชสมุนไพร : โครงสร้างพื้นฐาน ในอัตราร่วม 30:30:10 โดยพื้นที่ส่วนที่หนึ่งประมาณ 30% ให้ชุดสรงเก็บกันน้ำเพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝน และใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์และพืชข้าวต่าง ๆ พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝนเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย และพื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทาง และโรงเรือนอื่น ๆ อัตราส่วนตั้งกล่าวนี้เป็นหลักการโดยประมาณ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม โดยขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่ดิน ปริมาณน้ำฝน และสภาพแวดล้อม เช่น กรณีภาคใต้ที่มีฝนตกชุก หรือพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมาเติมสร้างได้ต่อเนื่อง ก็อาจลดขนาดของสร้างเก็บน้ำให้เล็กลง เพื่อเก็บพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์อื่นต่อไปได้

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2

เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้ปฏิบัติที่ดีขึ้นของตนเองได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพังกันในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์ร่วมแรงในการผลิต การตลาด การเป็นอยู่ สังคม การศึกษา สังคมและศาสนา เพื่อให้พอมีกินมีใช้ ช่วยให้สังคมดีขึ้นพร้อม ๆ กัน ไม่รายคนเดียว

1. การผลิต เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิต โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมดิน การหาพันธุ์พืช ปุ๋ย การจัดท่าน้ำ และอื่น ๆ เพื่อการเพาะปลูก
2. การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการต่าง ๆ เพื่อขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น การเตรียมล้านดาบท้าวร่วมกัน การจัดทำยุทธวิรบรวมข้าว เตรียมหากเครื่องสื้อข้าว ตลอดจนการรวมกันขายผลผลิตให้ได้ราคาดีและลดค่าใช้จ่ายลงด้วย
3. การเป็นอยู่ เกษตรกรต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหารการกินต่าง ๆ เสื้อผ้าที่พอเพียง
4. สวัสดิการ แหล่งชุมชนควรมีสวัสดิภาพและบริการที่จำเป็น เช่น มีสถานศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือมีกองทุนไว้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
5. การศึกษา ชุมชนมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เยาวชนของชุมชน
6. สังคมและศาสนา ชุมชนควรเป็นที่ร่วมในการพัฒนาสังคมและจิตใจ มีศาสนานะเป็นที่ยึดเหนี่ยว

ทั้งหมดดังกล่าว จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าส่วนราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิกในชุมชนนั้นเป็นสำคัญ

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3

เมื่อดำเนินการผ่านขั้นที่สองแล้ว เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรก็ควรพัฒนาภารกิจไปสู่ขั้นที่สามต่อไป คือร่วมมือกับแหล่งเงินและแหล่งพลังงาน ตั้งและบริการโรงสี ตั้งและบริการร้านสหกรณ์ ช่วยกันลงทุน ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชนบท ซึ่งไม่ได้ทำอาชีวเกษตรอย่างเดียว มีผลให้

- เกษตรกรขายข้าวได้ราคาสูง (ไม่ถูกกดราคา)
- ธนาคารหรือบริษัทเอกชนสามารถซื้อข้าวบริโภคในราคาก่อ (ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกร)
- เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาน้ำดื่ม เป็นจำนวนมาก (เป็นร้านสหกรณ์ราคาขายส่ง)
- ธนาคารหรือบริษัทเอกชน จะสามารถกระจายบุคลากร เพื่อไปดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการและแนวทางปฏิบัติของเกษตรตามแนวทางพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวทางพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม

ทฤษฎีใหม่ตามแนวทางพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2 แบบ คือแบบพื้นฐานกับแบบก้าวหน้า ได้ดังนี้

ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัวโดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐานที่เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลและน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อปริโภค และมีข้อสมมติว่า มีที่ดินพอเพียงในการชุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวจากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรมีข้าวเพื่อการบริโภคยังขีฟในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งข้าวในส่วนที่เหลือ เพื่อให้มีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว อย่างไรก็ตาม แม้ในขั้นตอนนี้เกษตรกรก็จำเป็น ต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชน ตามความเหมาะสม

ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กรเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในชุมชนหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ กล่าวคือ เมื่อสมานักในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้ว ก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวม บนพื้นฐานของกรณีเป็นเบื้องตน กิจกรรมแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น

๗ ในประเทศไทย เช่น บริษัทขนาดใหญ่ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้ จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา และเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือร่วมมือกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมใหญ่อันประกอบด้วยชุมชน องค์กร และธุรกิจต่าง ๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง กลยุทธ์เป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงเช่นชื่อเมืองกันด้วยหลักไม้เบียดเป็นน้ำ แบบบ้าน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ในที่สุด

นอกจากการทำเกษตรกรรมภายใต้แนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่แล้ว ยังมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในลักษณะอื่น ๆ อีกด้วย

ระบบเกษตรผสมผสาน (Integrated Farming) หมายถึงระบบเกษตรที่มีการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์หลายชนิดอยู่ด้วยกัน กิจกรรมการผลิตแต่ละชนิดจะมีลักษณะที่เกือบคล้ายกัน โดยคำนึงถึงสมดุลของระบบในระบบนิเวศในธรรมชาติ และเกิดการเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ให้ความสำคัญในการสร้างความหลากหลายของพืช สัตว์และทรัพยากรชีวภาพ และการใช้ประโยชน์เกือบกันระหว่างกิจกรรม ซึ่งหลักการที่สำคัญของเกษตรผสมผสานมี 2 ประการคือ

1. มีกิจกรรมเกษตรทั้งแท่ง 2 ชนิดขึ้นไป และทำกิจกรรมการเกษตรทั้งสองชนิดในเวลาและพื้นที่เดียวกัน

ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ควรประกอบด้วยการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ สามารถผสมผสานระหว่างการปลูกพืชต่างชนิด หรือเลี้ยงสัตว์ต่างชนิดกันได้ วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดมากกว่าให้เกิดกำไรสูงสุด

2. การเกือบคล้ายระหว่างกิจกรรมเกษตรต่าง ๆ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในระบบเกษตรผสมผสานนั้น เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งจากการใช้ธาตุอาหาร อากาศ และพลังงาน อาจเป็นการเกือบคล้ายระหว่างพืชกับพืช พืชกับสัตว์ พืชกับปลา สัตว์กับปลา สัตว์กับสัตว์ ซึ่งลักษณะการเกือบคล้ายของระบบเกษตรผสมผสานนี้ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง หรือเรียกว่าเป็นการประหยัดทางขอบเขต (Economy of Scope)

ข้อดีของระบบเกษตรผสมผสานคือ เป็นการลดความเสี่ยงและความไม่แน่นอนของรายได้ แต่จะมีรายได้สม่ำเสมอจากกิจกรรมเกษตรหลาย ๆ อย่าง มีการประหยัดทางขอบเขต ทำให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องการผลิตลดลง มีรายได้สูตรีเพิ่มมากขึ้น สามารถลดการพึ่งพิงปัจจัยภายนอก ลดการวางแผนตามฤดูกาล เพราะมีงานทำตลอดปี ซึ่งมีผลต่อเนื่องไปถึงลดการอพยพแรงงาน

อย่างไรก็ตาม ในระบบการผลิตทางการเกษตรที่อิงธรรมชาติเช่นนี้ อาจมีหลายรูปแบบที่มีเงื่อนไขแตกต่างกันบ้างบางประการในทางปฏิบัติ และใช้ชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป แต่ก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากสมดุลธรรมชาติ ระบบการผลิตเหล่านี้ได้แก่ เกษตรธรรมชาติ (Natural Farming), เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming), วนเกษตร (Agroforestry), เกษตรกรรมยั่งยืนหรือเกษตรกรรมถาวร (Permaculture) เป็นต้น

ส่วนในระบบเกษตรเชิงเดียว (Monoculture) เป็นระบบเกษตรขนาดใหญ่เชิงอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดการพัฒนาเกษตรแบบเข้มข้น เน้นการผลิตพืชหรือสัตว์ชนิดเดียว พันธุ์เดียว และเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรกล เพื่อให้ได้ผลผลิตมวลมาก ๆ การผลิตที่เน้นการเพิ่มผลผลิตเช่นนี้ จึงต้องใช้พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่ปรับปรุงพันธุ์ และตอบสนองสูงต่อการใช้ปัจจัยการผลิต

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1 ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ ปี 2561 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ และการปรับปรุงคุณสมบัติผู้เข้ารับการประเมิน

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาวิชาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่ ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
A42	พัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
A51	พัฒนาระบวนการผลิตเกษตรผสมผสานให้ได้มาตรฐาน
A55	พัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน
A56	พัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน
A61	สร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตร
A62	พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่ ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้เป็นบุคคลที่มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน ในการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในด้านที่ต้องมีความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน มีทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงลึก ทักษะการวางแผน การบริหารจัดการระดับกลาโง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผน สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีและเทคนิคอย่างอิสระ สามารถปฏิบัติงานที่ซับซ้อน มีทักษะเฉพาะทาง เชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีทักษะในการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ สามารถพัฒนาหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานกระบวนการผลิตเกษตรผสมผสาน และมาตรฐานผลผลิตพืชและสัตว์ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ มีสมรรถนะในระดับ 5 และต้องมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่จะขอเข้ารับการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่ ระดับ 6 จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. กลุ่มบุคคลในอาชีพเกษตรกรรม
2. มีประสบการณ์ในอาชีพเกษตรกรอย่างน้อย 2 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

เกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- A42 พัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
- A51 พัฒนาระบวนการผลิตเกษตรผสมผสานให้ได้มาตรฐาน
- A55 พัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน
- A56 พัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน
- A61 สร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตร
- A62 พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 02/09/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืน พัฒนาตนเองได้และมีมาตรฐาน	A	จัดการการเกษตรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง	A4	วิจัยและพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
			A5	พัฒนาระบวนการผลิตและผลผลิตให้ได้มาตรฐาน
			A6	ประสานเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตรและชุมชน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้เคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 02/09/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
A4	วิจัยและพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง	A42	พัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่	A421	จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
A5	พัฒนาระบวนการผลิตและผลผลิตให้เดียว ตระหง่าน	A51	พัฒนาระบวนการผลิตเกษตรผสมผสานให้เดียว ตระหง่าน	A511	จัดทำแผนพัฒนาระบวนการผลิตเกษตรผสมผสาน
		A55	พัฒนาผลผลิตพืชให้เดียวตระหง่าน	A551	จัดทำแผนพัฒนาผลผลิตพืชให้เดียวตระหง่าน
		A56	พัฒนาผลผลิตสัตว์ให้เดียวตระหง่าน	A552	ดำเนินการพัฒนาผลผลิตพืช
A6	ประสานเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตรและชุมชน	A61	สร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตร	A611	รวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร
		A62	พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน	A612	รวมประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร
				A621	เผยแพร่ความรู้ชุมชน
				A622	พัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ	A42						
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ	พัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่						
3. ทบวงครั้งที่	N/A / 2564						
4. สร้างใหม่	☒ ปรับปรุง ☐						
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)							
อาชีฟเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่							
6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)							
<p>หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ประกอบด้วยการวางแผนพัฒนาการเกษตร และการดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการปฏิบัติ งานวางแผนและดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ แปลผล หาข้อสรุป และรายงานผลได้</p>							
7. สำหรับระดับคุณวุฒิ							
1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
8. กลุ่มอาชีพ (Sector)							
เกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง							
9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)							
N/A							
10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายเบี่ยงที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)							
N/A							
11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)							
สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)					
A421 จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่	<p>1.1 รวบรวมข้อมูลแนวปฏิบัติตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ได้ 1.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎીใหม่ 1.3 กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และปัจจัยในการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎીใหม่ได้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p>	ขอสอบขอเขียน					
A422 ดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎીใหม่	<p>2.1 ปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎીใหม่ได้ตามที่กำหนด 2.2 สรุปผลข้อมูลได้อย่างถูกต้อง 2.3 เผยแพร่รายงานผลการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎીใหม่ได้</p>	ขอสอบขอเขียน					

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
  2. การพัฒนาการเกษตรด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
วิธีดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาทางการเกษตรด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

รายงานแสดงข้อมูลจากการพัฒนาหรือแก้ปัญหาทางการเกษตรด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีการรวบรวมและบันทึกข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ ใช้ค่าสถิติในการสรุปและแปลผลการดำเนินการ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

รายงานสรุปผลงาน หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน หรือการเป็นวิทยากรบรรยาย

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

แนะนำวิธีการประเมินที่เป็นการประเมินสมรรถนะจากผลงานการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่และการนำเสนอ

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสอบถามเชิง

2. การนำเสนอรายงาน

3. พิจารณาจากผลงานเชิงประจักษ์ หลักฐานเจ้าของผลงานและการเผยแพร่ เช่น รายงานสรุปผลงาน หลักฐานการได้สิทธิบัตร

หลักฐานเผยแพร่ทางสื่อสารองค์ การเป็นวิทยากรบรรยาย/สัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

หมายถึงการกำหนดรายละเอียดของการพัฒนาเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงาน มีการกำหนดด้วดคุณลักษณะ สถานที่ และระยะเวลา ประมาณที่คาดว่าจะได้รับงบประมาณค่าใช้จ่าย และขั้นตอนการดำเนินการ

2. ผลการปฏิบัติงานเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ หมายถึงคุณภาพและปริมาณผลผลิตที่ได้รับจากการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ต้นทุน รายรับและผลกำไร ผลกระทบด้านอื่น ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ หมายถึงการดำเนินการตามแผน เพื่อวิเคราะห์ สรุปผลเสนอแนวทางการพัฒนา และรายงานผล

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมรวม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. ประเมินจากผลงานและรายงาน ตามเกณฑ์ที่กำหนด รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ในคู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A51
 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พัฒนาระบวนการผลิตเกษตรพอเพียง ให้ได้มาตรฐาน
 3. ทบทวนครั้งที่ N/A / 2564
 4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับข้ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีฟเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรพอเพียง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการผลิตเกษตรพอเพียง ให้ได้มาตรฐาน
 ประกอบด้วยการวางแผนและดำเนินการพัฒนามาตรฐานของกระบวนการผลิตในการทำการเกษตรตามหลักเกษตร ผสมผสาน
 ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสำรวจรวมข้อมูล วางแผน และดำเนินการพัฒนากระบวนการผลิตพืช สัตว์ หรือสัตว์น้ำ ให้ได้มาตรฐาน
 สามารถปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานกระบวนการผลิตที่มีหน่วยงานรับรอง ควบคุมคุณภาพการผลิตระหว่างการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และสัตว์น้ำ
 สร้างการยอมรับของผู้บริโภคในกระบวนการผลิต มีทักษะในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบสนับสนุนการผลิต

7. สำหรับระดับคุณภาพ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐				

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

เกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

9. ข้ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A511 จัดทำแผนพัฒนากระบวนการผลิตเกษตรพอเพียง	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานกระบวนการผลิตพืชสัตว์ หรือสัตว์น้ำ 1.2 กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และปัจจัยการพัฒนากระบวนการผลิตพืชสัตว์ หรือสัตว์น้ำได้เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานที่เชื่อถือได้ให้กับรับรอง	ขอสอบขอเขียน
A512 ดำเนินการพัฒนากระบวนการผลิตเกษตรพอเพียง	2.1 ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ต้องการให้บรรลุหรือที่เทียบเคียงได้ 2.2 ควบคุมคุณภาพการผลิตระหว่างการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และสัตว์น้ำ 2.3 ควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนและปลดภัย 2.4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการผลิต	ขอสอบขอเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

การพัฒนากระบวนการผลิตพืช สัตว์ หรือสัตว์น้ำ ที่ปลูกหรือเลี้ยงอยู่ให้ได้มาตรฐาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ข้อมูลมาตรฐานกระบวนการผลิต

2. วิธีการพัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานที่มีหน่วยงานรับรอง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสบการณ์การพัฒนามาตรฐานกระบวนการผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เช่น ในรับรองมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ , ใบรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตร, ใบรับรองมาตรฐาน Q ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ หรือหลักฐานจากหนังสือรับรองที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ในการเข้ารับการฝึกอบรม

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินจะใช้แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน: ในรับรองมาตรฐานกระบวนการผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้

พิจารณาหลักฐานความรู้: แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. มาตรฐานกระบวนการผลิต หมายถึงมาตรฐานที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับรอง เช่น

มาตรฐาน GAP โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐาน GAP โดยกรมประมง

มาตรฐานสินค้าเกษตร: ข้าว โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐานสินค้าเกษตร: กล้วย โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐานสินค้าเกษตร: มะม่วง โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐานสินค้าเกษตร: ไข่ไก่ โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐานสินค้าเกษตร: ไข่เป็ด โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐานสินค้าเกษตร: การปฏิบัติทางการเกษตรที่สำคัญที่สุด 例如 การปลูกพืชอาหาร โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐานพาร์มเพาเลี้ยงกุ้ง (Code of Conduct, CoC) โดยกรมประมง

มาตรฐานสินค้าเกษตร: ปลานิล โดยกรมประมง

2. การวางแผนพัฒนาระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน หมายถึงการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานกระบวนการผลิต แล้ววางแผนปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานที่ต้องการให้รับรอง หรือมาตรฐานที่เทียบเคียงได้

3. กระทำการพัฒนาระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานหมายถึง

การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานกระบวนการผลิตที่มีหน่วยงานรับรอง

การควบคุมคุณภาพระหว่างการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์หรือสัตว์น้ำ

การสร้างการยอมรับของผู้บริโภคในกระบวนการผลิต

การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักความปลอดภัย มีการบำรุงรักษาอนามัยส้านบุคคล

การพัฒนาระบบสนับสนุนการผลิต โดยจัดระบบเก็บข้อมูลและเอกสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A55
 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน
 3. ทบทวนครั้งที่ N/A / 2564
 4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับข้ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพเก๊กษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่

อาชีพเก๊กษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรผสมผสาน

อาชีพเก๊กษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพืชเชิงเดี่ยว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน ประกอบด้วยการวางแผนและดำเนินการพัฒนามาตรฐานผลผลิตพืช

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสำรวจรวมข้อมูล วางแผนและดำเนินการพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน

สามารถปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตพืช ที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับรอง ผลิตผลผลิตพืชที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนจัดการผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐				

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพเก๊กษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

9. ข้ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A551 จัดทำแผนพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานผลผลิตพืช 1.2 กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และบังคับการพัฒนาผลผลิตพืชให้เป็นไปตามที่มาตรฐานที่ห่วงงานเชื่อถือได้ในการรับรอง	ขอสอบข้อเขียน
A552 ดำเนินการพัฒนาผลผลิตพืช	2.1 ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานผลผลิตพืชที่มีหน่วยงานรับรอง 2.2 ควบคุมผลผลิตพืชให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค 2.3 ดำเนินการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต	ขอสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
การพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
  1. ข้อมูลมาตรฐานผลผลิตพืชที่ปลูก
  2. วิธีการพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐานที่มีหน่วยงานรับรอง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสบการณ์การพัฒนามาตรฐานผลผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เช่น ในรับรองมาตรฐานผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ หรือหลักฐานจากหนังสือรับรองที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ในการเข้ารับการฝึกอบรม

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินจะใช้แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน: ในรับรองมาตรฐานผลผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้

พิจารณาหลักฐานความรู้: แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. มาตรฐานผลผลิตพืช หมายถึงมาตรฐานที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับรอง เช่น

มาตรฐานผักผลไม้ออนามัย โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรฐานผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร

การรับรองระบบตรวจสอบสารพิษตกค้างในผัก/ผลไม้สด โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ระบบการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ โดยสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

2. การจัดทำแผนพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน หมายถึงการวางแผนการผลิตโดยปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตพืช ที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้ให้การรับรอง ผลิตผลผลิตพืชที่ได้คุณภาพ รวมทั้งมีการจัดการผลผลิตเพิ่มมูลค่า

3. การดำเนินการพัฒนาผลผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน หมายถึง

การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตที่มีหน่วยงานรับรอง

การผลิตผลผลิตคุณภาพ โดยเก็บเกี่ยวเมืองป่าได้ อายุและใช้วิธีการที่เหมาะสม

การผลิตผลผลิตพืชที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยใช้สารเคมีน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น เลือกใช้สารเคมีที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่มีสารเคมีตกค้าง

การจัดการผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการผลิตผลผลิตให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน
ผลผลิตมีคุณภาพตามมาตรฐาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A56
 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน
 3. ทบทวนครั้งที่ N/A / 2564
 4. สร้างใหม่   ปรับปรุง

5. สำหรับข้ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรผสมผสาน
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสัตว์เชิงเดี่ยว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ประกอบด้วยการวางแผนและดำเนินการพัฒนามาตรฐานผลผลิตสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสำรวจรวมข้อมูล วางแผน และดำเนินการพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน สามารถปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับรอง ผลิตผลผลิตสัตว์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนจัดการผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

7. สำหรับระดับคุณภาพ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐				

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

9. ข้ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A561 จัดทำแผนพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานผลผลิตสัตว์ 1.2 กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และบังคับใช้การพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานที่เชื่อถือได้ให้การรับรอง	ขอสอบข้อเขียน
A562 ดำเนินการพัฒนาผลผลิตสัตว์	2.1 ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่มีหน่วยงานรับรอง 2.2 ควบคุมผลผลิตสัตว์ให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค 2.3 ดำเนินการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ กับผลผลิต	ขอสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
การพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
  1. ข้อมูลมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่เลี้ยง
  2. วิธีการพัฒนาผลผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐานที่มีหน่วยงานรับรอง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสบการณ์การพัฒนามาตรฐานผลผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เช่น ใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของกรมปศุสัตว์ หรืออยู่ในโครงการผลิตเนื้อสัตว์อนาคตมั่นคงของกรมปศุสัตว์ ในฐานะพาร์มั่นผู้ผลิต

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ หรือหลักฐานจากหนังสือรับรองที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ในการเข้ารับการฝึกอบรม

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินจะใช้แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน: ใบรับรองมาตรฐานผลผลิตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้

พิจารณาหลักฐานความรู้: แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. มาตรฐานผลผลิตสัตว์ หมายถึงมาตรฐานที่มีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับรอง เช่น

มาตรฐานเนื้อสัตว์อนาคตมั่นคง ประเภทเนื้อสุกรอนาคตมั่นคง โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐานเนื้อสัตว์อนาคตมั่นคง ประเภทเนื้อกัน奴อนาคตมั่นคง โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐานไก่กัน奴อนาคตมั่นคง โดยกรมปศุสัตว์

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อสุกร (มาช.6000-2547)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อโค (มาช.6001-2547)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อกระปือ (มาช.6002-2547)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: น้ำนมโคคิดิบ (มาช.6003-2553)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อแกะ (มาช.6004-2549)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อแพะ (มาช.6005-2549)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อไก่ (มาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่ได้มาตรฐาน หมายถึงการวางแผนผลิตโดยปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่มีหน่วยงานที่เข้าถือได้ให้การรับรอง ผลิตผลผลิตสัตว์ที่ได้คุณภาพ รวมทั้งมีการจัดการผลผลิตเพิ่มมูลค่า)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: เนื้อเป็ด (มาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่ได้มาตรฐาน หมายถึงการวางแผนผลิตโดยปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่มีหน่วยงานที่เข้าถือได้ให้การรับรอง ผลิตผลผลิตสัตว์ที่ได้คุณภาพ รวมทั้งมีการจัดการผลผลิตเพิ่มมูลค่า)

มาตรฐานสินค้าเกษตร: ไข่เป็ด (มาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่ได้มาตรฐาน หมายถึงการวางแผนผลิตโดยปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตสัตว์ที่มีหน่วยงานที่เข้าถือได้ให้การรับรอง ผลิตผลผลิตสัตว์ที่ได้คุณภาพ รวมทั้งมีการจัดการผลผลิตเพิ่มมูลค่า)

3. การดำเนินการพัฒนาผลผลิตสัตว์ที่ได้มาตรฐาน หมายถึง

การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของมาตรฐานผลผลิตที่มีหน่วยงานรับรอง

การผลิตผลผลิตคุณภาพ โดยจับสัตว์เมื่อได้อายุและใช้วิธีการที่เหมาะสม

การผลิตผลผลิตสัตว์ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยใช้สารเคมีน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น เลือกใช้สารเคมีที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย จับสัตว์ในระยะที่ไม่มีสารเคมีตกค้าง

การจัดการผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการผลิตผลผลิตให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผลผลิตมีคุณภาพตามมาตรฐาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
- รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A61
 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สร้างเครื่อข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตร
 3. ทบทวนครั้งที่ N/A / 2564
 4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรผสมผสาน
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพืชเชิงเดี่ยว
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสัตว์เชิงเดี่ยว
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสัตว์น้ำ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเกษตร ประกอบด้วยการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร และการประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวางแผนและดำเนินการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตรและสามารถประสานเครือข่ายภายนอกโดยยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

7. สำหรับระดับคุณภาพ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐				

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

- อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A611 รวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร	1.1 กำหนดตัวชี้วัดระยะเวลา และปัจจัยเพื่อเป็นแผนในการดำเนินการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตรโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 ดำเนินการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายชุมชนได้ตามแผนที่กำหนด	ข้อสอบขอเขียน การสัมภาษณ์
A612 รวมประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร	2.1 กำหนดตัวชี้วัดระยะเวลา และปัจจัย เพื่อเป็นแผนในการประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร 2.2 ดำเนินการประสานเครือข่ายภายนอกได้ตามแผนที่กำหนด	ข้อสอบขอเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย
  2. การประสานกับเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
1. แนวปฏิบัติในการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย
  2. ข้อมูลกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเดียวันและผู้เกี่ยวข้อง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการประเมินจากแบบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

หรือหลักฐานที่แสดงประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายชุมชนและประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2

หลักฐานแสดงประสบการณ์การรวมกลุ่มสร้าง/ประสานเครือข่าย หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือการติดต่อประสานงาน ที่ออกโดยหน่วยงานที่เขื่องถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ หรือหลักฐานการมีกิจกรรมหรือส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่ายชุมชน และประสานเครือข่ายภายนอก

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินในขั้น 5 จะเป็นการประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินการปฏิบัติ งานในพื้นที่จริง ส่วนการประเมินในขั้น 6

จะใช้ทั้งแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ และประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง รวมทั้งหลักฐานแสดงประสบการณ์การรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายชุมชน และร่วมประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้: ผลการสอบขอเขียนจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้

2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน: การสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินจากการปฏิบัติ งานในพื้นที่จริง

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายชุมชน หมายถึงการรวมกลุ่มระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตและประสานสร้างเครือข่ายในชุมชนท้องถิ่น เช่น กลุ่มผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต กลุ่มผู้ร่วบรวมและจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ตลาดชุมชน ชุมชนต้นแบบ หรือประสานหน่วยงาน/องค์กรส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

2. การประสานเครือข่ายภายนอก หมายถึงการประสานเครือข่ายภายนอกเพื่อพัฒนาการเกษตร ในระดับจังหวัด ประเทศไทย และต่างประเทศ เพื่อยกระดับการผลิตและพัฒนาการเกษตร เช่น ประสานกับเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายปัจจัยการผลิต เครือข่ายผู้ผลิตทางการเกษตร เครือข่ายผู้ร่วบรวมและจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ หน่วยงานหรือองค์กรส่งเสริมการเกษตร รวมถึงตลาดสินค้า

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. ประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค หรืออังเกตการมีส่วนร่วมกับบุคคลในเครือข่าย
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A62
 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
 3. ทบทวนครั้งที่ N/A / 2564
 4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับข้ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทฤษฎีใหม่
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรผสมผสาน
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพืชเชิงเดี่ยว
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสัตว์เชิงเดี่ยว
 อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสัตว์น้ำ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ประกอบด้วยการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และการพัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวางแผนและดำเนินการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน สามารถวางแผนและพัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชน

7. สำหรับระดับคุณภาพ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐				

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

9. ข้ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A621 เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน	1.1 กำหนดวิธีการระยะเวลา และปัจจัย เพื่อเป็นแผนในการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 ดำเนินการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนได้ตามแผนที่กำหนด	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
A622 พัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชน	2.1 กำหนดวิธีการระยะเวลา และปัจจัย เพื่อเป็นแผนในการพัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง 2.2 ดำเนินการพัฒนาวิถีชีวิตเกษตรของชุมชนได้ตามแผนที่กำหนด	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
1. การเผยแพร่ความรู้
  2. พัฒนาวิธีชีวิตเกษตรของชุมชนให้มีคุณภาพ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- หลักการและแนวปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพชีวิต

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการประเมินจากแบบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค หรือหลักฐานที่แสดงประสบการณ์การเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชุมชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้คำปรึกษา เป็นวิทยากรบรรยาย สาธิต การเขียนบทความ รายงาน รวมทั้งประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิธีชีวิตเกษตรของชุมชน

หลักฐานแสดงประสบการณ์ หนังสือรับรองการเผยแพร่ความรู้ หนังสือรับรองการพัฒนาชุมชน ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

เอกสาร บทความ หรือรายงาน ที่เป็นผลงานการเผยแพร่ความรู้ และการพัฒนาชุมชนตามแนวทางราชดำเนินเรืองกิจพอเพียง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินในชั้น 5 จะเป็นการประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินการปฏิบัติ งานในพื้นที่จริง ส่วนการประเมินในชั้น 6 จะใช้ทั้งแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ และประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง

รวมทั้งหลักฐานแสดงประสบการณ์การเผยแพร่ความรู้และการพัฒนาวิธีชีวิตเกษตรของชุมชน ตามแนวทางราชดำเนินเรืองกิจพอเพียง ด้านทุกะส្ទีใหม่ ชั้นที่ 2

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน: การสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือประเมินจากการปฏิบัติ งานในพื้นที่จริง

2. พิจารณาหลักฐานความรู้: ผลการสอบถามเชิงนักวิเคราะห์ ประเมินสมรรถนะด้านความรู้ การเขียนเอกสาร บทความ หรือรายงานที่เป็นผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเผยแพร่ความรู้ชุมชน หมายถึงการบรรยาย สาธิต หรือให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการเขียนเอกสาร รายงาน บทความ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้

2. การพัฒนาวิธีชีวิตเกษตรของชุมชน หมายถึงการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ กิจกรรมพัฒนาวิธีชีวิตเกษตรของชุมชน กิจกรรมชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพ ความเป็นอยู่ สังคม การศึกษา การศาสนา สาธารณประโยชน์ สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. ประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค หรือการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือมาตรฐานการประเมินสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ